

توشه ابدی ما در غیر قرآن و ولایت و امامت پیدا نمی‌شود

آیت الله جوادی آملی در جلسه درس اخلاق با بیان اینکه اگر ما یک موجود ابدی هستیم که هستیم، گفت: کالا و توشه ابدی می‌خواهیم و کالای ابدی در غیر قرآن و ولایت و امامت پیدا نمی‌شود.

آیت الله جوادی آملی در جلسه درس اخلاق با بیان اینکه اگر ما یک موجود ابدی هستیم که هستیم، گفت: کالا و توشه ابدی می‌خواهیم و کالای ابدی در غیر قرآن و ولایت و امامت پیدا نمی‌شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، جلسه درس اخلاق آیت الله جوادی آملی به روال هر پنج شنبه در محل نمازخانه بنیاد بین المللی علوم و حیانی اسرا در قم برگزار شد.

آیت الله جوادی آملی در این جلسه در ادامه سلسله مباحث شرح نهج البلاغه حضرت امیر علیه السلام، به شرح کلمه ۱۰۳، ۱۰۴ و ۱۰۵ از مجموعه کلمات قصار نهج البلاغه پرداخت و بیان کرد: در حکمت ۱۰۳، وجود مبارک امیر المؤمنین (سلام الله علیه) فرمود: «إِنَّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عَدَوَانِ مُتَقَاوَتَانِ»؛ دنیا یعنی آنچه برای غیر خداست؛ مانند خیانت، طمع، راه دیگران را بستن و بیراهه رفتن، فرمود هر چه مصداق دنیا باشد نسبت به جان انسان سمّ است چون دنیا ماندنی نیست و هر چه مانا و پایدار باشد مانند نیت خیر، کار خیر، تولید، مشکل جامعه را حلّ کردن، رونق دادن به تولید و فقرزدایی کردن، امور مربوط به آخرت است.

وی ادامه داد: حضرت در اینجا فرمود: «قَمَنْ أَحَبَّ الدُّنْيَا وَ تَوَلَّاهَا أَبْغَضَ الْآخِرَةَ وَ عَادَاهَا»؛ کسی که گرفتار زودپسندی و نقدپسندی است و از آینده نگران است و از آینده بریده است، چنین شخصی کاری به آخرت ندارد. در قرآن کریم فرمود کسانی که با دست پُر می‌میرند فرشتگان الهی به خدمت او می‌آیند ﴿الَّذِينَ تَتَوَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ﴾ و سلام می‌کنند ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾، و با احترام روح او را قبض می‌کنند. اینها رادمردانه زندگی کردند و هنگام مرگ نیز اصلاً فشار مرگ ندارند و راحت جان می‌سپارند، در قبال این مردان الهی در دو بخش از قرآن کریم خدای سبحان فرمود کسانی هستند که بیراهه رفتند یا راه دیگران را بستند، اینها دچار فشار مرگ می‌شود، قرآن فرمود ﴿إِذَا تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ﴾؛ ملائکه دنیا می‌بینند این فرد عمری را به بطالت گذرانده و چیزی فراهم نکرده لذا پشتش را محکم می‌زنند و او را از دنیا بیرون می‌کنند، ملائکه آخرت نیز می‌بینند او با دست خالی و روی سیاه دارد می‌آید لذا محکم به صورتش می‌زنند که این عمر را در چه راهی صرف کردی؟ در این بیان نورانی، حضرت فرمود انسان می‌تواند عاقلانه زندگی کند و هم دنیای خوب و هم آخرت خوبی داشته باشد، که راهش همان دل نبستن به امور فناپذیر دنیا و فراهم آوردن توشه ابدی برای آخرت است.

این مفسر قرآن با بیان اینکه مردان الهی کسانی اند که دنیای خود را نمی‌سازند بلکه خودشان را در دنیا می‌سازند، تصریح کرد: حضرت فرمود دنیا و آخرت به منزله مشرق و مغرب هستند و خیلی از هم فاصله دارند؛ «وَهُمَا يَمْتَزِلَانِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ وَ مَا شِ بَيْنَهُمَا كَلِمَاتٌ قُرْبٍ مِنْ وَاحِدٍ بَعْدَ مِنَ الْآخِرَةِ»، اگر کسی به طرف شرق حرکت کرد، از غرب می‌ماند و اگر به طرف غرب حرکت کرد از شرق می‌ماند.

آیت الله جوادی آملی در شرح کلمه ۱۰۴ از کلمات قصار نهج البلاغه اذعان کرد: این کلمه بخش دیگری از فرمایشات حضرت امیر (ع) به نوف بکالی است. حضرت به نوف فرمود، هیچ بنده ای با خدا مناجات نمی‌کند مگر اینکه دعای او مستجاب بشود مگر اینکه باج خواه باشد و مالی را به ظلم بگیرد؛ «إِلَّا أَنْ يَكُونَ عَشَّارًا أَوْ عَرِيفًا أَوْ شُرْطِيًّا أَوْ صَاحِبَ عَرْطِيَّةٍ»؛ حضرت فرمود مال حرام خور دعایش مستجاب نمی‌شود، کسی که برای به چاه انداختن دیگری تلاش و کوشش می‌کند دعای او مستجاب نمی‌شود، کسی که عمری را به لهو و لعب می‌گذارند دعای او مستجاب نمی‌شود؛ برای اینکه چنین شخصی حقیقت انسانیت را نشناخته است، این شخص خیال می‌کند قبر پایان راه است، خیال می‌کند انسان می‌میرد و می‌پوسد در حالی که قبر معبر است نه پایان راه و انسان با مردن از پوست به در می‌آید نه بی‌پوسد. اگر ما یک موجود ابدی هستیم که هستیم، کالا و توشه ابدی می‌خواهیم و کالای ابدی در غیر قرآن و ولایت و امامت پیدا نمی‌شود.

این استاد برجسته حوزه علمیه قم ابراز کرد: به ما گفتند روزی شما را ذات اقدس مقرر کرده است هیچ کسی نیست مگر اینکه خدا روزی او را معین کرده، ما با این خدا روبه رو هستیم، اگر کسی آنچه سهمیه او نیست را به زور از دیگری گرفت می‌شود مصداق بخش اول همین فرمایش حضرت که فرمود دعای باج خواه و مالگیر مستجاب نیست و اگر خدای

ناکرده کوشش کردیم دیگری را به چاه بیندازیم می شود مصداق قسم دوم فرمایش حضرت و باز هم دعای او مستجاب نیست و اگر خدای ناکرده عمری را به لهو و لعب گذرانیم روزی ما به ما نخواهد رسید، حضرت فرمود این سه مانع، سه غده بدخیم است: مال حرام، دیگران را به چاه انداختن، عمری را به لهو و لعب گذراندن، اگر اینها را نداشته باشید راحت زندگی می کنید و انسانی که راحت زندگی می کند در هنگام مرگ هم راحت جان می دهد.

آیت الله جوادی آملی در شرح کلمه قصار ۱۰۵ نهج البلاغه اذعان کرد: حضرت فرمود: «إِنَّ اللَّهَ [تَعَالَى] افْتَرَضَ عَلَيْكُمْ قَرَأِضَ قَلَا تُضِغُوهَا وَ حَذَّ لَكُمْ خُدُودًا قَلَا تَعْتَدُوهَا وَ نَهَاكُمْ عَنْ أَشْيَاءَ قَلَا تَنْتَهِكُوهَا وَ سَكَّتَ لَكُمْ عَنْ أَشْيَاءَ وَ لَمْ يَدْعَهَا نِسْيَانًا قَلَا تَتَكَلَّفُوهَا»؛ فرمود خداوند یک حدود خاصی برای انسان معین کرده و شما را با روح و ریحان تربیت کرده و کاری که برای شما دشوار است بر شما تحمیل نکرده است، لذا نه احتیاط بیجا کنید و نه تعدی ناروا.

وی ادامه داد: حضرت فرمود اگر جامعه ای اهل ریا، اهل ربا، اهل باج خواهی، اهل چاه اندازی و احتکار نبود، خداوند از آسمان و زمین برای او روزی می فرستد. آنگاه دیگر این تحریم کاری از پیش نخواهد برد، مگر روزی به دست دیگری است؟ در قرآن فرمود کلید آسمان و زمین به دست خداست، چه کسی می تواند دیگری را تحریم کند؟! لذا در این بخش که بخش پایانی فرمایش حضرت است فرمود حرام خدا را حرام بدانید و حلال خدا را حلال بدانید، آن وقت راحت زندگی می کنید و هرگز مسئله تحریم و امثال تحریم بر شما اثر نخواهد داشت، چون کار به دست خداست؛ «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ».